

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ.КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

СТАНОВИЩЕ

От: **Доц. д-р Биляна Томова**, Университет за национално и световно стопанство

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Журналистика“, направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки

Автор на дисертационния труд: **Весислава Христова Антонова**

Тема на дисертационния труд: **„Медийни трансформации и бизнес модели в динамична социална и технологична среда“**

Информация за дисертанта

Весислава Антонова е свободен докторант в докторска програма към катедра „Пресжурналистика и книгоиздаване“ с научен ръководител проф. д-р Тотка Монова. Тя е възпитаник на Факултета по журналистика на СУ, има специализации в САЩ и Италия и участие в множество международни проекти. Весислава Антонова е водещ анализатор в областта на медийните и рекламни пазари в България, с професионален опит от в. „Капитал“, БНР, в. „Континент“, сп. „ЛИК“, сп. „Медиа свят“.

Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд надхвърля класическата представа за подобни текстове. Изграждайки анализ със сложно преплетени икономически, социални, политически, правни, социологически и културни аспекти докторската работа на

Весислава Антонова е труд, който става част от полето на политическата икономия на медиите.

Структура, обем.

Дисертацията е с обем 258 страници, библиографията е съставена от 144 източника. Структурата – въведение , три глави и заключение, е рационална, балансирана с добра вътрешна логика между отделните части. Всяка глава е финализирана с основни изводи и тенденции.

Въведението притежава всички атрибути и дава изследователската платформа върху която се изгражда последващия анализ. Фокусът е да се разгледат „трансформациите в медийния сектор, които изцяло променят идеята за медия“...в свят „в който единствено сигурно нещо е промяната“. Обхватът е „широко екранен“ - заявеното времево ограничение е 2007-2018г., реално трудът има хронологичен обхват от 1990г. до лятото на 2020г.

В първа глава са въведени ползваната терминология и основните теории в света на медиите през последните 70 години (Бенямин, Барт, Маклуън, Хасан, Тофлър, Харари, Фидлър, Халин и Манчини, Дерменжиева, Вълканова, Монова, Огнянова и др.). Весислава Антонова го прави чрез елегантен разказ за сбъднатите футурологични промени в нашия глобален свят. Медиите като ритуал, който обединява все още ги има, но новите бизнес модели носят и нови ценности - малките пазари са пометени от глобалните ветрове и „могат да се окажат лишени от собствения си аудиовизуален израз, ако не се смятат вътрешните новини“.

Втора глава е хронологичен анализ на българския медиен пазар през последните 30 години. С богатство от факти и цифри пред нас се разкрива един кризисен медиен пазар в който добрите практики и европейските норми са нарушени, регулацията не работи, рекламния пазар е опоскан и не е в състояние да осигури търговски доходи за чист либерален преход на медиите. В добавка имаме две пийпълметрични агенции и „политически инвестиции“ в медиите. Тези „предизвикателства“ са деструктивни за привличане на качествени чужди инвестиции и висок професионален статут на медийните професии и журналистическа работа.

Трета глава анализира цифровия преход (конвергенция, онлайн медии, платформи и др.) на две синхронни нива - глобално и национално. Проследява се провала (регулаторен,

пазарен) на процеса на цифровизация в България, навлизането на телекомите в създаването на съдържание, олигополната власт на глобалните платформи която националните държави нямат силата и инструментариума да контролират. Последното довежда до изтощаване на старите медийни модели (преса), до трудно капитализиране на настоящите бизнес модели в радио и тв вериги, до хомогенизиране на една глобална аудитория, въпреки фасетъчното и задоволяване по вкус, време и място.

Оценка на получените научни и научно-приложни резултати и приноси

Сред характеристиките на представената докторска дисертация могат да бъдат изведени няколко основни:

- Актуална тема с практико-приложни измерения (обхват, дълбочина) при анализа на медиите като много аспекти феномен.
- Заложените цели, задачи и хипотеза са защитени чрез силна емпирична аргументация, отлична литературна осведоменост, богатство на разказа и езикова култура.
- Сравнителен и синхронен анализ на национално и глобално ниво; икономически, политически и технологични аспекти; ценностни и бизнес промени.

Авторската самооценка на приносите е направена коректно.

Към приносите могат да се добавят и следните обобщения:

- Направен е анализ на медиите в няколко системи:
  - Хоризонтална: разглеждани са последователно всички елементи на веригата на създаване на стойност в медиите -от идеята до потребителя;
  - Вертикална: изходен елемент е *създаването на съдържание*, това е позволило на Весислава Антонова да направи синхронизиран анализ с *фокус медийни трансформации* в пресата, радиото, телевизията, социалните мрежи и платформи;

- Събитийно - хронологична: с обхват 1990г.-2020г., и с два фокусни периода – 1997г.-2007г. и 2007г.-2020г.; Постигнато тук е аргументираният разказ за връзката власт (политическа, икономическа) и медии;
- Дисертацията не просто обогатява представите за медийния свят като подложен на деструкция, но успява да изгради и историята на появата, развитието, кризите и постиженията на националната медийна еко система.

Оценка на публикациите по дисертацията и автореферата

Представеният автореферат съответства на дисертационното изследване и е направен коректно.

Представените многобройни публикации отразяват аспекти от дисертацията и по този начин е спазено изискването да бъдат представени публично научните резултати.

Препоръки

Бъдеща книга върху дисертационния материал би спечелила от наличието на визуализации (таблици, инфографики, снимков материал от конкретни медийни хронологии).

Заключение

В заключение, като се основавам на постигнатите резултати, които представляват научни приноси, отговарящи на изискванията на теорията и практиката с убеденост давам **положителна оценка** на дисертационния труд „Медийни трансформации и бизнес модели в динамична социална и технологична среда“. И препоръчвам на уважаваните членове на Научното жури да вземат положително решение и да присъдят на Весислава Христова Антонова образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Журналистика“ - 3.5 Обществени комуникации и информационни науки.

Доц. д-р Биляна Томова

12.12.2020г.